

lighed, og Forstudsforeningerne ere paa ingen Maade sammenlignede enten med Andelsmejerier eller Andelslagterier, jeg har blot høvdet, at det er et Andelsforetagende. — Under Hensyn til, at Ordføreren altsaa har stillet i Udsigt, at dette Punkt af Lovforslaget vil blive taget op til fornøjet Overvejelse inden 3dje Behandling, og i Haab om, at Udvalget vil komme til den Erkendelse, at Forslaget virkelig er heldigt i at udtrykke saa tydelig som muligt, hvad der er Regel, og hvad der er Undtagelse, skal jeg, idet jeg gerne vil have Lov til at sige den ærede Minister Tak for hans Tilslutning til Forslaget, paa Mindretallets Vegne tage Underændringsforslaget under Nr. 4 tilbage.

Formanden (Sofus Høgsbro): Mindretallet, som har stillet Underændringsforslaget under Nr. 4, har taget dette tilbage. Er der nogen, som optager det? (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er Forslaget bortfaldet.

Landbrugsministeren (Sehested): Ordføreren antydede en Vej, ad hvilken man i selve Forslaget kunde betinge, at Statskassen ikke skulde have hverken mere eller mindre i Rente af de Penge, den udlæner til Foreningerne, end den Rente, hvortil Statskassen selv maatte laane Pengene. Om de Tal, som den ærede Ordfører nævnte som de Kurstal, der skulde danne Skillelinien, ere de rette, kan jeg ikke udtale mig om i Øjeblikket, men jeg er meget villig til at forhandle med Udvalget om dette Spørgsmaal mellem anden og tredje Behandling.

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgfreds): Der er et enkelt Ændringsforslag, jeg vil gøre en Bemærkning til, skønt det er stillet af hele Udvalget, og den højtærede Minister ikke har taget Afstand deraf. Det er Ændringsforslaget under Nr. 8. Som det er affattet, forekommer det mig at rumme en Fare for Foreningerne. Man har her brudt med det Princip, som ærede Talere, navnlig det ærede Medlem for Nørresundby (S. Jensen) have slaaet paa, at der skulde være Ret og Pligt i lige Forhold, idet dette Ændringsforslag bestemmer, at et Medlem, man har nægtet et Laan helt eller delvist, kun skal bære Tabet i Forhold til, hvad han har laant. Hvad Fare rummes der nu her i? Der rummes den Fare, at de, der ikke trænge til at gaa ind i en saadan Forening for at faa Penge, derved faa et Fingerpeg om, at de løbe en større Risiko, end

de ellers ville løbe, hvis de skulle tage Tabet i Forhold til deres Indstud. Thi den Mand, som ikke trænger til Laan, og som ikke har faaet noget Laan nægtet, skal bære Tabet fuldt ud, medens den, som trænger til Laan og muligvis kun delvis har faaet dette, kun skal tage Del i Tabet i Forhold til det bevilgede Laan. Jeg vil derfor henstille til Udvalget ogsaa at tage dette under Overvejelse inden tredje Behandling. Jeg skal ellers ikke udtale mig om de øvrige Ændringsforslag, der ere stillede, da jeg ikke kan se andet, end at de ere en Forbedring af Loven; men jeg tror bestemt, at det vil vise sig, at dette Ændringsforslag vil være en Svækkelse af den Virkning, man mener, at Lovforslaget skal have.

Ordføreren (Blem): Jeg skal ikke indlade mig paa at udtale mig om, hvad der egentlig forstås ved Andelsforetagende. Men jeg skal ikke nægte, at jeg for mit Vedkommende, og jeg tror, at det er den almindelige Mening, herved nærmest forstået et Andelsmejeri eller et Andelslagteri, selv om der ogsaa kan være andre Andelsforetagender. Over for de Bemærkninger, som det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgfreds (Bertelsen) gjorde angaaende Ændringsforslaget under Nr. 8, skal jeg kun sige, at der var en Del Medlemmer i Udvalget, der fra først af stillede Forslag om, at det skulde indskrænktes i Loven som en bestemt Regel, at der ved Udlægning paa Medlemmerne til Dækning af Tabet kun maatte kræves i Forhold til, hvad man havde laant. Hele Udvalget blev imidlertid enigt om den her foreslaaede Affattelse. Den tror jeg ikke vil komme til at gøre Fortræd. Lovforslagets Regel er, at Udlægningen sker ens for alle Medlemmer, og Ændringsforslaget under Nr. 8 giver Ret til for de Foreninger, der ønske at have det paa den Maade, at indskrænke den Undtagelse i deres Vedtægter, at de i de Tilfælde, hvor de have nægtet et Medlem det fulde Beløb, som ellers kunde udlænes ham, heller ikke skulle have Lov til at paalægge ham Udgifterne til Dækning af Tabet i større Forhold end det, hvori de have ydet ham Laan. Jeg tror, at Bestemmelsen, saaledes affattet, ikke gør nogen Fortræd. Det bliver fuldstændig enhver Forenings egen Sag, hvor vidt de ville benytte sig af denne Undtagelse, men selve Reglen i Loven er fremdeles lige som hidtil saaledes, at Udlægning til Dækning af Tabet sker ens for alle, enten vedkommende Medlemmer saa have faaet et større eller mindre Laan eller slet intet. Men Udvalget skal gerne tage dette Spørgsmaal under nærmere Overvejelse.